

QUÈ CAL SABER?

ALGUNS TERMES D'INFORMÀTICA (III)¹

En aquest número reprenem un camp lexicogràfic important per a qualsevol científic, el de la **informàtica**, del qual ja hem parlat en diversos números.

Com més va, més freqüent és l'**ordinador portàtil**, de dimensions i pes reduïts, i l'**ordinador de butxaca** (de vegades anomenat *organitzador personal*; sigla, **PDA**), més petit encara, sense disc dur ni lector de disquets, que funciona amb bateria i que conté aplicacions específiques. Aquests aparells tenen dispositius especials, com el **ratolí de botó** (no **trackpoint*) o el **ratolí tàctil** (no **touch pad*), que substitueixen el **ratolí** normal. També podem trobar un **ratolí sense cable** o un **ratolí de bola**, que ens faciliten la feina: amb aquests aparells podem **clicar** a la **interfície** (no **interface* ni **interfase*) del nostre **sistema operatiu**.

Quant al **programari** (no **software*), cal diferenciar entre el **programari de propietat** (el més tradicional en les primeres dècades de la popularització de la **informàtica**), que inclou una llicència comercial que en restringeix l'ús, la còpia i la distribució, i el **programari lliure**, que permet als usuaris executar-lo sense posar cap condició pel que fa a la distribució de còpies, a la modificació del codi font per a perfeccionar-ne el funcionament, a l'adaptació per a usos concrets i a la difusió dels resultats d'aquestes modificacions. Aquest **programari**, a més, normalment és gratuït. Actualment hi ha una gran diversitat de **programari lliure** en català.

En l'àmbit de la **informàtica** també és habitual l'ús de **sigles**. En alguns termes conviuen dues **sigles**: la formada a partir del terme en català i la formada a partir del terme en anglès. En són un exemple les sigles **DAO** i **CAD**, formades a partir de *disseny assistit per ordinador* i *computer-assisted design*, respectivament, i també les sigles **PAO** i **CAM**, procedents de *producció assistida per ordinador* i *computer-assisted manufacturing*, respectivament. En altres casos, però, cal prescindir de la sigla anglesa i emprar només la catalana. N'és un exemple la sigla **PMF**, sigla del terme *preguntes més freqüents*, que és l'única sigla vàlida per a fer referència a aquest terme. Així, cal descartar la sigla **FAQ*, formada a partir del terme anglès *frequently asked questions*.

1. Aquesta sèrie sobre termes de l'àmbit de la **informàtica** inclou també els núm. 68 i 90 de QUÈ CAL SABER? Vegeu també els núm. 106, 132 i 134 de QUÈ CAL SABER? per a termes informàtics relacionats amb les **telecomunicacions**.